

HEMATOLOJİK OLGULARDA İMMUNİZASYON İLKELERİ

Sibel Aşçıoğlu

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, İnfeksiyon Hastalıkları Ünitesi, Ankara

Bu tür hastalarda aşılama yapılırken 3 önemli konu akılda tutulmalıdır:

1. Canlı aşılar sadece belli durumlarda ve dikkatle uygulanmalıdır
2. İnaktive aşılar uygulanabilir
3. Her iki tipde aşıya da yanıt normal kişilere oranla düşüktür

Pnömonokok aşısı

İnvaziv pnömonokok enfeksiyonu, immüdüşkün bazı hastalarda önemli oranda mortaliteye sahiptir. Hodgkin hastalığı, multiple myeloma ve KLL hastalarında bu risk özellikle artmıştır. Bu hastalara 23 valanlı aşı, tedaviden en az 2 hafta önce yapılmalıdır, bu süre tercihan 4-6 hafta olmalıdır. Splenektomi yapılacaksa yine aşının splenektomi öncesinde yapılmasına dikkat edilmelidir. Kemoterapi sırasında yapılan aşının etkisi çok düşüktür. Eğer aşı kemoterapi öncesinde yapılmadıysa, primer hastalığa yönelik kemoterapi ve radyoterapinin bitiminden en az 3 ay sonra yapılmalıdır. Bu hastalarda aşının 5 yıl sonra tekrarlanması önerilmektedir

İnfluenza aşısı

İnfluenza aşısı inaktive edilmiş virüs içerir. Bu hastalara influenza aşısı önerilmektedir fakat yanıtın düşük olacağı ve diğer korunma önlemlerine de dikkat edilmesi gereklidir. Aşının Ekim ayı başından Kasım ayı sonuna kadar olan bir dönemde yapılması optimum koruma sağlar. Kemoterapiye başlanılmadan en az 2 hafta önce uygulanmalıdır. Eğer bu yapılmadıysa, kemoterapinin ara dönemlerinde de uygulanabilir. Her sene tekrar edilen bir aşıdır

Tetanoz, Difteri ve Boğmaca aşısı

Erişkin aşılama endikasyonları geçerlidir fakat kemoterapi sırasında yanıt düşük olacağından kemoterapi sonrasına bırakılmalıdır.

Polio aşısı

Bu hastalara, aile fertlerine veya aynı evde yaşayan kişilere hiçbir şekilde Oral Polio aşısı (OPV) uygulanmamalıdır, sadece İnaktive Polio aşısı (İPV) yapılabilir. Erişkin aşılama endikasyonları geçerlidir fakat kemoterapi sırasında yanıt düşük olacağından kemoterapi sonrasına bırakılmalıdır.

Varisella Zoster Virüs (VZV) aşısı

Canlı attenüe aşı olduğundan dolayı immüdüşkün erişkin hastalarda kontraindikedir. Ancak tedavi sonlandıktan en az 3 ay sonra ve remisyonadaki hastalara yapılabilir

Kızamık-Kızamıkçık-Kabakulak (MMR) aşıları

Canlı attenüe aşılar olduklarından immüdüşkün erişkin hastalarda kontraindikedir. Ancak tedavi sonlandıktan en az 3 ay sonra ve remisyonadaki hastalara yapılabilir.

Hepatit A ve Hepatit B aşısı

Eğer hasta seronegatifse en uygun zamanda yapılabilir. Erişkin aşılama kuralları geçerlidir. Kemoterapiden 24 saat önceye kadar yapılabilir.

